

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР

ЕУ ВЕСТИ

февруари 2023 година
ЕУЦ-број 80/2023

ТРАНСФОРМАЦИЈА НА СЕКТОРОТ ЗА МРЕЖНА ИНФРАСТРУКТУРА ВО ЕУ

Европската комисија на 28 февруари 2023 година претстави збир на активности со цел да се направи гигабитната мрежна инфраструктура достапна за сите граѓани и бизниси низ ЕУ до 2030 година, во согласност со целите на европската дигитална декада и да се овозможи трансформација на секторот за поврзување во ЕУ. Иницијативите за поврзување се состојат од:

1. Комисијата усвои предлог за „Закон за Гигабит инфраструктура“, регулатива што ќе предложи нови правила за да се овозможи побрзо, поефтино и поефективно ширење на мрежите на Гигабит низ ЕУ,
2. Објави предлог-препорака за Гигабит, која ќе обезбеди насоки за националните регулаторни тела за условите за пристап до телеком мрежи на оператори со значителна пазарна моќ, со цел да се поттикне побрзо исклучување на наследените технологии и забрзано распоредување на Гигабит мрежи,
3. Европската комисија започна истражувачки консултации за иднината на секторот за поврзување и неговата инфраструктура, за да се соберат ставови за тоа како зголемените барања за поврзување и технолошкиот напредок може да влијаат на идниот развој и потреби. Актот за инфраструктура на Гигабит има за цел да го надмине предизвикот од бавното и скапо распоредување на основната физичка инфраструктура која одржува напредни Гигабит мрежи. Ќе ги намали „бирокуратијата“ и трошоците и административниот товар поврзани со

распоредувањето на Гигабит мрежите.

Предлог-препораката за Гигабит се фокусира на обезбедување насоки за Националните регулаторни органи (НРА) за условите за пристап до мрежите на оние оператори кои имаат значителна пазарна моќ. Таа има за цел да обезбеди дека сите оператори можат да пристапат до таквата постоечка мрежна инфраструктура, кога тоа е соодветно. Мерките ќе придонесат потрошувачите да уживаат во придобивките од единствениот пазар за електронски комуникации во Европа – подобри услуги обезбедени преку висококвалитетни мрежи по пристапни цени.

Предлог-препораката е доставена до Телото на европските регулатори (BEREC) на консултација, во времетраење од два месеца. Откако ќе се земе предвид мислењето на BEREC, Комисијата ќе ја усвои својата конечна Препорака. Гигабитната препорака ќе ги замени Препораките за пристап, кои се состојат од [Препораката за пристап од следната генерација \(2010\)](#) и [Препораката за методологија за недискриминација и чинење \(2013\)](#). Амбицијата на Дигиталната декада е до 2030 година сите европски домаќинства да бидат покриени со Гигабит мрежа и сите населени области да бидат покриени со мрежи со најмалку 5G перформанси.

<https://ec.europa.eu>

Содржина на вестите:

Трансформација на Секторот за мрежна инфраструктура во ЕУ	1
Во фокусот на Европскиот парламент	2-3
Покраински избори во Лацио и Ломбардија	3
Собраниски активности поврзани со европските прашања	4-5
Нови правила за јавни набавки во ЕУ	6
Усвоен договорот со Фронтекс	6
Конференција за иднината на Европа	7
Претставен индустриски план за зелен пакт	7
Стратегија за органско земјоделство	8
Построги мерки за справување со нелегалната миграција	8
Фарми на ветерници во ЕУ	9
Нов мандат на платформата за одржливи	9
REPowerEU	10
20-то издание на ден на побезбеден интернет	10
Раст на Е-трговијата во ЕУ	11
ЕУ календар / март 2023	11

ВО ФОКУСОТ НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

www.europarl.europa.eu

Пленарна сесија 1-2 и 13-16 февруари 2023

Парламентот усвои резолуција со детали за неговите очекувања за претстојниот самит меѓу политичките лидери на ЕУ и Украина во Киев. Европратениците ги повикаа украинските власти да воведат суштински реформи за ефективно усогласување со критериумите за членство во ЕУ.

Во дебатата со шведската министерка за ЕУ, Џесика Розвол и претседателката на Европската комисија, Урсула фон дер Лајен европратениците ги презентираа своите ставови за тоа како шведското претседателство да се справи со миграциските предизвици со кои се соочува Европа.

Европарламентот со 376 гласа ја одобри одлуката за почеток на преговори за нови мерки за подобрување на условите за работниците на дигиталните платформи за труд.

На пленарната сесија европратениците поддржаа бројни промени во предложените правила за политичко рекламирање за да ги направат изборите и референдумите потранспарентни и отпорни на мешање. Со 433 гласа ја поддржаа преговарачката позиција предложена од Комитетот за внатрешен пазар и заштита на потрошувачите. Водечкиот преговарач на ЕП, Сандро Гоци треба да започне разговори со претставниците на земјите-членки за да се договори текстот навреме за европските избори во 2024 година.

Европратениците ги утврдија одговорностите и нумеричката сила на новиот поткомитет за јавно здравје, формиран под капата на [Комитетот за животна средина, јавно здравје и безбедност на храна](#) (ENVI). Поткомитетот ќе се состои од 30 членови. Ќе се занимава со програми и конкретни акции во областа на јавното здравје, фармацевтските и козметичките производи, здравствените аспекти на биотероризмот, Европската агенција за лекови и Европскиот центар за превенција и контрола на болести. На пленарната сесија ЕП го одобри

ажурирањето на насловот и одговорностите на постојниот [Специјален комитет за странско мешање во сите демократски процеси во Европската Унија, вклучително и дезинформации](#) (ИНГ2).

Со 535 гласа европратениците го одобрија договорот постигнат со Советот во декември 2022 година, според кој земјите-членки кои аплицираат да добијат дополнителни средства преку изменетиот план за обновување и отпорност ќе треба да вклучат мерки за заштеда на енергија, производство на чиста енергија и диверзификација на снабдувањето со енергија, како што е предвидено во планот REPowerEU на ЕУ.

Европарламентот усвои два сета на тесно усогласени предлози за изборните права на граѓаните на ЕУ кои живеат во друга земја-членка, во однос на европските и општинските избори. Поранешниот извештај на Демијан Бозелагер (Зелени/ЕФА, ДЕ) беше усвоен со 500 гласа, додека вториот од Јоаким Бруцински (ЕЦР, ПЛ) беше усвоен со 504 гласа.

Новата мрежа на европски телекомуникациски сателити IRIS² ќе биде активна од 2024 година, по даденото зеленото светло од ЕП. Буџетот од 2,4 милијарди евра ќе и овозможи на ЕУ да воспостави нова инфраструктура за отпорност, меѓусебно поврзување и безбедност преку сателит (IRIS²).

Со 340 гласа европратениците го поддржаа [договорот](#) постигнат со Советот на ЕУ за ревидирани стандарди на емисија на CO² за нови автомобили и комбиња во согласност со зголемените климатски амбиции на ЕУ.

Во усвоената резолуција Европарламентот ја изрази својата сериозна загриженост за влошувањето на здравјето на поранешниот грузиски претседател Михаил Саакашвили, кој е притворен во неговата родна земја од октомври 2021 година.

Во текстот, усвоен со 469 гласа се истакнува дека Истанбулската конвенција останува меѓународен стандард и клучна алатка за искоренување на родовото насилство, вклучително и семејното насилство.

ВО ФОКУСОТ НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

Европратениците остро ги осудија обидите во некои земји-членки да ги отповикаат мерките што веќе се преземени при примената на Истанбулската конвенција и ги повикуваат целосно да ја спроведат. Европарламентот ја усвои преговарачката позиција за два нацрт-закопи: првиот „Законот за чипови“, кој има за цел да ги зајакне технолошките капацитети и иновациите во чиповите на ЕУ и вториот кој се однесува на Заедничка обврска за чипови со цел зголемување на инвестициите за развој на овој тип на европско присуство.

Европскиот парламент усвои три резолуции за почитување на човековите права во Русија, Екваторијална Гвинеја и Есватини.

Во резолуцијата по повод една година од руската војна против Украина, европратениците силно ја осудија агресијата на Москва и ја повторија нивната непоколеблива солидарност со народот и раководството на Украина.

Во усвоената резолуција како одговор на [„Индустрискиот план за зелена зделка на Комисијата за нето-нулта доба“](#) - европратениците ја повикуваат Комисијата да работи на плановите за прераспоредување, преместување и повторно искористување на индустриите во Европа. Тие ја нагласуваат важноста од зајакнување на производствената сила на ЕУ во стратешките технологии како соларната и ветерната енергија, топлинските пумпи и батериите.

Во резолуцијата одобрена со кревање рака, европратениците повикаа на долгорочна стратегија на ЕУ за ѓубрива и долгорочна стратегија на ЕУ за хранливи материи во почвата до јуни 2023 година. Како краткорочна мерка за зголемување на достапноста на ѓубрива за земјоделците и за стабилизирање на цените, европратениците предлагаат користење на дел од земјоделскиот буџет за 2023 година за да се обезбеди итна помош за земјоделците и да се продолжи привремената суспензија на увозните давачки за сите минерални ѓубрива, освен оние што доаѓаат од Русија и Белорусија. Европарламентот усвои две

ПОКРАИНСКИ ИЗБОРИ ВО ИТАЛИЈАНСКИТЕ РЕГИОНИ ЛАЦИО И ЛОМБАРДИЈА

На покраинските избори за гувернери и советници кои се одржаа на 12 и 13 февруари 2023 година, во италијанските региони Лацио и Ломбардија, десницата во Италија понесе убедлива победа.

Конечните резултати од гласањето во северниот регион Ломбардија покажуваат дека Атилио Фонтана, кој е претставник на партијата „Лига“ на Матео Салвини е реизбран за регионален гувернер. Тој освои 54,67% од гласовите. Неговиот главен ривал, Пјерфранческо Маиорино, кандидат на Обединетата левица, која ги вклучува Демократската партија, Зелените и „Движењето 5 ѕвезди“, освои 33,93%. На третото место се најде Летиција Морати, кандидатка на центристите. Таа доби 9,87% од гласовите.

Одзивот на гласачите во областа беше 41,68%.

Партијата „Браќа на Италија“ на премиерката Џорџа Мелони, го освои првото место на изборите за регионална администрација во Ломбардија. Таа освои 25,18% од гласовите. Партијата „Лига“ освои 16,53%, а „Форца Италија“ на Силвио Берлускони освои 7,23%. Демократската партија во Ломбардија освои 21,82% од гласовите, „Движењето 5 ѕвезди“ 3,93%, а центристичкиот „Трет пол“ 4,52%.

Излезноста на гласачите во Лацио беше 30,72%. Во битката за локалниот совет во Лацио, „Браќа на Италија“ води со 33,63%, а по нив следат „Лига“ и „Форца Италија“ со 8,52 односно 8,43%.

Во двата региони се бележи намалување на одзивот на гласачите.

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

www.sobranie.mk

Претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, Талат Џафери на 15 и 16 февруари 2023 година престојуваше во дводневна официјална посета во Словенија на покана на претседателката на Државниот збор, Уршка Клакочар Жупанчич. Во рамки на посетата Џафери оствари одделни средби со координаторите на пратеничките групи во Државниот збор, членовите на Комисијата за ЕУ прашања и Комисијата за надворешна политика, како и со претседателката Сандра Газинковски и членовите на Групата за пријателство во словенечкиот Парламент. Џафери оствари средби и со претседателката на Словенија, Наташа Пирц Мусар, претседателот на Владата, Роберт Голоб и потпретседателката на Владата и министер за надворешни работи Тања Фајон.

Претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, Талат Џафери, потпретседателите Горан Мисовски и Хусни Исмаили и координаторите на пратеничките групи застапени во Собранието, Јован Митрески, Никола Мицевски, Арбер Адеми и Сурија Рашиди одржаа работна средба со амбасадорот на Европската Унија во Република Северна Македонија, Дејвид Гир. На средбата беа разменети мислења за актуелните случувања во Собранието, парламентарниот дијалог, работата на ЕУ агендата и динамиката на усвојувањето на законите, вклучувањето на Собранието во скрининг процесот и напредокот на Дијалогот Жан Моне и уставните измени.

На 6 февруари 2023 година Џафери оствари средба со претседателката на Унгарија, Каталин Новак, која престојуваше во официјална посета на Северна Македонија. На средбата Џафери изрази благодарност за поддршката што Унгарија ја дава во насока на интеграцијата на нашата земја во Европската Унија. Тој истакна дека интеграцијата на нашата земја и целиот регион во Европската Унија, ќе придонесе во подигнување на животниот стандард и следствено ќе го намали притисокот за иселување.

Претседателот Џафери на 10 февруари 2022 година беше домаќин на делегација од експерти за безбедност од германскиот Бундестаг. Претставниците на полицијата на законодавниот дом на Германија, директорот Михаел Рајнке и Тјадке Шефер, раководител на единицата за тактика, опрема и заштита на објекти остварија средби со претставници на Собранието и на Министерството за внатрешни работи на Република Северна Македонија.

На 7 февруари 2023 година Џафери оствари средба со Јан Липавски, министер за надворешни работи на Чешката Република на која беше потенцирано дека односите со Чешката Република се карактеризираат со традиционално пријателство и соработка, со постојан политички дијалог и заемна соработка.

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

Националниот совет за евроинтеграции на 22 февруари 2022 година ја одржа Деветтата седница, на која беше презентирана анализата „Што сакаат младите - професиите на иднината бараат вештини денес“ од Институтот за добро управување и евроатлантски перспективи (ИДУЕП).

Анализата со заклучоците пред Националниот совет ја презентираше Бојан Кордалов, комуниколог и претседател на Институтот за добро управување и евроатлантски перспективи, кој информираше дека Проектот бил спроведен од март до декември 2022 г. со учество од над 30 младински организации. Националниот совет за евроинтеграции едногласно одлучи анализата на ИДУЕП со заклучоците и препораките, заедно со стенографските белешки од Деветтата седница на Советот, да се достават до Владата за нејзино информирање и натамошно постапување.

Претседателот на Комисијата за европски прашања на Собранието, Арбер Адеми на 7 февруари 2023 година оствари средба со заменик амбасадорот на Кралството Холандија во нашата земја, Роберт Декер. На средбата беа разменети мислења и ставови за актуелните политички состојби во земјата, со осврт на можностите за унапредување на евроинтеграционите процеси на земјата.

Претседателите на комисиите за надворешни работи и за европски прашања во Собранието, Антонио Милошоски и Арбер Адеми на 7 февруари 2023 година остварија заедничка средба со пратениците од Чешката Република, Марек Женишек, претседател на Комисијата за надворешни работи и Одржеј Бенешик, претседател на Комисијата за европски прашања.

На средбата фокусот беше ставен на соработката меѓу Република Северна Македонија и Чешката Република, како поддржувач на проширувањето на ЕУ со земјите од Западен Балкан и на процесот на евроинтеграција на

На 14 февруари 2023 година Делегација на Советот на Европа, од Одделот за извршување на пресудите на Европскиот суд за човекови права (ЕСЧП), при Директоратот за човекови права при Советот на Европа оствари средба со претставници на Интерпартиската парламентарна група за унапредување на правата на ЛГБТИ луѓето. На средбата се разговараше за перспективата во однос на измените на Законот за матична евиденција, во делот на одредбите за признавање на родовиот идентитет на ЛГБТИ луѓето.

НОВИ ПРАВИЛА ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ ВО ЕУ

Голем број европски стартапи потпишаа нон-пејпер со кој ја повикуваат Европската комисија да ги ревидира правилата за малите и средните претпријатија за поддршка на дигиталната и зелената транзиција според Индустрискиот план на Зелениот договор. Тие таквиот потег го нарекуваат „одбрана на дигиталниот суверенитет на ЕУ и двојната транзиција – зелена и дигитална“.

Во нон-пејперот се наведува дека сегашните правила премногу конзервативно го дефинираат поимот иновација и го сведуваат на истражување и развој, што доведува до неповолна распределба на проектите до иновативни технолошки услуги на кои им недостасуваат јасни елементи за истражување и

развој.

Европската Унија подготвува стратегија со која би се намалила зависноста од трети земји за поголема автономија кога станува збор за стратешки важни стоки и материјали. Индустрискиот план на Зелениот договор неодамна го претстави претседателката на Европската комисија, Урсула фон дер Лајен.

Комисијата планира краткорочна офанзива против најлошите ефекти на Законот за антиинфлација на САД, иницијатива која нуди субвенции и даночни олеснувања за стимулирање на зелената транзиција. Со својот закон, ЕУ се обидува да ги поттикне зелените индустрии да останат во границите, наместо да го преселат својот бизнис во Америка охрабрани од американските субвенции и бенефиции.

За стартап индустријата овој план не е доволен, велат потписниците, а како еден од најголемите проблеми ги наведуваат правилата за јавни набавки. Правилата се премногу релаксирани кон понудувачите надвор од ЕУ и со тоа ги ставаат европските компании во ризик.

Комисијата дополнително се повикува да промовира иновации потпирајќи се на зелените јавни набавки, кои поставуваат јасни и стабилни еколошки критериуми за зелените производи и услуги што се продаваат на јавните институции.

УСВОЕН ДОГОВОРОТ СО ФРОНТЕКС

Агенцијата за гранична и крајбрежна стража на ЕУ Фронтекс ќе обезбеди оперативна поддршка во граничното управување со Северна Македонија, „со целосно почитување на основните права“, според договорот усвоен од Европскиот парламент на 15 февруари 2023 година. Фронтекс ќе распореди свои тимови за поддршка на властите во Северна Македонија во управувањето со мигрантите на границата на земјата, која се наоѓа на таканаречената Балканска рута што ја користат мигрантите за да стигнат од југоисточна кон западна Европа.

Според податоците на Фронтекс, нередовното преминување преку балканската рута е „повеќе од

двојно зголемено“ во 2021 година, во споредба со претходната година, за вкупно откриени 61.735 премини, додека во 2022 година се регистрирани 330.000 – најголем број од 2016 година.

Ова претставува „склучување на меѓународен договор меѓу ЕУ и Република Северна Македонија“, се истакнува во соопштението за медиумите на оваа тема објавено од Европскиот парламент.

Заедничките активности треба да ги побараат властите во Северна Македонија, врз основа на оперативен план. Договорот ќе стапи во сила два месеца откако ЕУ и Северна Македонија ќе ги завршат внатрешните процедури за ратификација.

<https://www.euronews.com>

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ИДНИНАТА НА ЕВРОПА

Од 10 до 12 февруари 2023 година, во Брисел Европската комисија беше домаќин на завршната седница на првиот европски граѓански панел, на која граѓаните даваа свој придонес за тоа како да се засилат активностите за намалување на отпадот од храна во ЕУ. Ова е првиот од новата генерација на Граѓански панели започнати како продолжение на Конференцијата за иднината на Европа, вградувајќи партиципативни и советодавни практики во процесот на креирање политики на Европската комисија за одредени клучни области на политиката.

Намалувањето на отпадот, а особено на отпадот од храна, е предмет на законски предлог вклучен во [Работната програма на Комисијата за 2023 година](#), во согласност со нејзината стратегија „Од фарма до виљушка“ и предлозите од Конференцијата за иднината на Европа. На крајот од трите викенди на размислувања, на кои присуствуваа околу 150 граѓани по случаен избор за да ја претставуваат различноста на европската популација, граѓанскиот панел изнесе [23 препораки](#) насочени кон зајакнување на тековните напори за намалување на отпадот од храна, преку зајакнување на соработката во областа на вредноста на синџирот на исхрана, поттикнување на релевантни иницијативи во прехранбената индустрија и поддршка на промена на однесувањето на потрошувачите.

Препораките на Граѓанскиот панел ќе ја надополнат [проценката на влијанието](#) и [отворените јавни консултации](#) што ги спроведува Комисијата за иницијативата на ЕУ за ревидирање на Рамковната директива за отпад со обврзувачки цели за намалување на отпадот од храна.

<https://agenceurope.eu>

ПРЕТСТАВЕН ИНДУСТРИСКИ ПЛАН ЗА ЗЕЛЕН ПАКТ

Претседателката на Европската комисија, Урсула фон дер Лајен на 2 февруари 2023 година го претстави индустрискиот план за зелениот договор. Европската Унија се стреми кон климатска неутралност до 2050 година, а клучните индустрии како што се производството на турбини на ветер, соларни панели и електрични возила со батерии мора да бидат подготвени да ја обезбедат потребната технологија за декарбонизација на економијата.

Индустрискиот план на зелениот договор беше предложен од Комисијата за да се осигура дека производствениот капацитет на клучните технологии во Европа расте. До средината на март, Комисијата ќе предложи нов индустриски акт за Net-Zero, кој ќе ги постави потребните цели до 2030 година.

Индустриите кои ќе бидат опфатени со новиот закон се производство на топлински пумпи, сончева енергија, батерии, ветерници, како и решенија за секвестрирање и складирање на јаглерод. Се очекува земјите-членки првенствено да обезбедат средства за финансирање на индустрискиот план. Затоа треба да се поедностават правилата за добивање државна помош, нагласи претседателката на ЕК. Европскиот фонд за суверенитет, би претставувал „структурен одговор кој би обезбедил заедничко европско финансирање на заеднички клучни технологии“, вклучувајќи квантни компјутери, вештачка интелигенција и биотехнологија.

<https://euractiv.mondo.rs>

СТРАТЕГИЈА ЗА ОРГАНСКО ЗЕМЈОДЕЛСТВО

Новиот договор претставен од актуелната влада на канцеларот Олаф Шолц предвидува ревидирање и проширување на стратегијата за органско земјоделство за да го вклучи целиот синџир на вредности. Напредокот на стратегијата го презентираше државниот секретар на Министерството за земјоделство, Силвија Бендер на саемот BioFach во Нирнберг.

На 15 февруари, владата усвои амандмани со кои се залага за повеќе органски производи во угостителството надвор од домот, како што се кантините, кафетериите и рестораните.

Измените, одобрени од кабинетот, треба да бидат

основа за планираната уредба за органско угостителство надвор од домот, која во моментот е во фаза на формализирање.

Во рамките на стратегијата за органско земјоделство, Министерството се обидува да започне информативна кампања за да ги информира потрошувачите за „социјалните придобивки“ и другите предности на органските производи, објави Бендер на настанот.

Последниот секторски извештај на органската прехранбена индустрија заклучува дека зголемувањето на производството во изминатата година тешко може да биде во чекор со растечката побарувачка за органска храна.

Бендер ги претстави планираните мерки што ја надминуваат потрошувачката страна, вклучително и зајакнување на синџирите на органска вредност и повеќе инвестиции во истражувањето на органското земјоделство.

Стратешкиот план на Германија за спроведување на реформираната Заедничка земјоделска политика (ЗЗП), која стапи на сила на почетокот на оваа година, вклучува и неколку мерки за промовирање на органското земјоделство.

Според секторскиот извештај, уделот на органски земјоделско земјиште порасна за нешто помалку од 4% до околу 11% од вкупното обработливо земјиште минатата година - но сè уште е далеку од поставената цел од 30%.

<https://www.euractiv.com>

ПОСТРОГИ МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО НЕЛЕГАЛНАТА МИГРАЦИЈА

Resettlement
of persons

Frontier
migration

„Ќе преземеме акција за зајакнување на нашите надворешни граници и спречување на илегалната миграција“, истакна претседателката на Европската комисија, Урсула фон дер Лајен по самитот на ЕУ.

Договорените мерки вклучуваат иницијативи за зајакнување на одбранбената инфраструктура долж границата меѓу Бугарија и Турција, вклучително и со камери и набљудувачки кули.

Во обид да го зголемат бројот на депортирани луѓе, земјите од ЕУ планираат да го олеснат меѓусебното признавање на одлуките за депортација, нагласи Фон дер Лејен.

Германскиот канцелар, Олаф Шолц истакна дека е важно земјите од ЕУ да работат заедно за миграциските прашања, без разлика дали се работи за контрола на надворешните граници, подобрување на инфраструктурата или соработка со земјите на потекло и транзит.

<https://www.dw.com>

Лидерите на Европската Унија во Брисел договорија голем број мерки насочени кон намалување на бројот на илегални мигранти кои пристигнуваат во Унијата.

ФАРМИ НА ВЕТЕРНИЦИ ВО ЕУ

Една од најголемите пречки на патот кон постигнување на целите на ЕУ во областа на обновливите извори на енергија во планот за 2030 година е бавната бирократија. Владите и политичарите ќе мора силно да дејствуваат за да ја зголемат употребата на обновливите извори на енергија, истакна Сандрин Диксон Децлев, европска амбасадорка на Комисијата за енергетска транзиција и копретседателка на Римскиот клуб.

За да се исполни целта 45% енергија од обновливи извори, ЕУ мора да се натпреварува со субвенции на глобално ниво кои го оддалечуваат производството и инвестициите во технологија за чиста енергија од Европа.

Урсула фон дер Лајен, претседателка на Европската комисија, во Давос објави нов индустриски план на Зелениот договор за да се постигне напредок кон целите на ЕУ во областа на чиста енергија и зајакнување на европската индустрија. Планот треба да обезбеди услови за соодветна деценија на правична транзиција на енергијата и примена на обновливите извори во Европа, како и да се создаде европско лидерство во зелената индустрија, но и да се реши енергетската сиромаштија.

Над 80 GV ветерни проекти беа заглавени во процедурите за издавање дозволи низ Европа до крајот на минатата година. Комисијата за енергетска транзиција проценува дека поради овој проблем, Европа би можела да биде во дефицит од околу 20% од производството на чиста енергија од ветер и сонце до 2030 година.

На краткорочен план владите треба да дадат приоритет на зголемување на површината достапна за проекти за енергија од ветер и сончева енергија, охрабрување на инсталацијата на соларни панели на јавни објекти и обезбедување доволен персонал за издавање дозволи за намалување на доцнењата.

<https://euractiv.mondo.rs>

НОВ МАНДАТ НА ПЛАТФОРМАТА ЗА ОДРЖЛИВИ ФИНАНСИИ

Европската комисија на 8 февруари ја објави листата на членови за новиот мандат на [Платформата за одржливи финансии](#). Платформата ќе ја советува Комисијата за [таксономијата](#) на ЕУ и за одржливата финансиска рамка на ЕУ пошироко, со зајакнат фокус на употребливоста.

Европската комисијата избра 28 членови и пет набљудувачи од приватниот сектор врз основа на нивната експертиза за еколошки и одржливи финансии. Седумте постојани членки меѓу агенциите и телата на ЕУ беа повторно директно назначени. Дополнително, девет институции на ЕУ и меѓународни организации се поканети како набљудувачи. Европската комисија ја назначи Хелена Винес Фиестас за претседател на платформата. Винес Фиестас е меѓу другото комесар на шпанската управа за финансиски пазари и член на Експертската група на ОН на високо ниво за нето нула ветувања.

Платформата ќе допре до широк опсег на засегнати страни, на пример за кои би можеле да се вклучат нови активности во Таксономијата на ЕУ или за можни измени на критериумите за технички преглед на постојните активности. Комисијата ќе воспостави Механизам за барање засегнати страни, кој ќе биде објавен на посветената веб-страница, заедно со резултатите и напредокот на работата на Платформата. Целосната листа на членови и дополнителни информации може да се најдат на [веб-страницата](#) на Платформата.

<https://www.eureporter.co>

REPowerEU

Европскиот парламент го потврди [договорот](#) постигнат со Советот на ЕУ во декември 2022 година. Договорот предвидува, земјите-членки кои аплицираат да добијат дополнителни средства преку изменетиот [план за обновување и отпорност](#) ќе треба да вклучат мерки за заштеда на енергија, производство на чиста енергија и диверзификација на снабдувањето со енергија, како што е предвидено во планот [REPowerEU](#) на ЕУ.

Новите правила ќе ги покриваат мерките ретроактивно од 1 февруари 2022 година, со одредени исклучоци. Овие мерки се дизајнирани за поддршка на инвестициите за справување со енергетската сиромаштија за ранливите домаќинства, малите и средните претпријатија и

микро-претпријатијата.

Принципот „[не прави значителна штета](#)“ треба да се применува на поглавјата REPowerEU, со привремени исклучоци согласно со мерките кои ја штитат европската енергетската безбедност, ја минимизираат потенцијалната еколошка штета и не ги загрозуваат климатските цели на ЕУ.

Европскиот парламент обезбеди дека од дополнителните 20 милијарди евра грантови предложени од Комисијата, 8 милијарди евра ќе дојдат од претходната аукција на националните дозволи за емисии во рамките на [Системот за тргување со емисии на ЕУ](#) (ETS), додека 12 милијарди евра ќе бидат земени од [Фондот за иновации](#). Дополнително, ниту еден приход собран преку ETS не може да се користи за инвестиции во фосилни горива.

Објектот за закрепнување и отпорност е вонредна и еднократна мерка, во сила до 31 август 2026 година. Новите правила во врска со мерките REPowerEU во националните планови за обновување влегуваат во сила на денот по нејзиното објавување во Службениот весник на ЕУ.

<https://www.europarl.europa.eu>

20-ТО ИЗДАНИЕ ДЕН НА ПОБЕЗБЕДЕН ИНТЕРНЕТ

На 20-то издание на денот на побезбеден интернет на 7 февруари 2023 година Европската комисија ја објави својата верзија на Стратегијата за подобар интернет за деца [погодна за деца](#) на сите официјални јазици на ЕУ и на украински.

Во ЕУ има околу 80 милиони луѓе под 18 години. Во текот на минатата година, ЕУ вовеле голем број алатки кои вклучуваат мерки за заштита и зајакнување на младите луѓе онлајн. Тука спаѓа и Европската декларација за дигитални права и принципи, која има конкретни обврски во однос на децата на интернет.

Законот за дигитални услуги кој стапи на сила во ноември 2022 година воведува строги правила за заштита на приватноста, безбедноста и

безбедноста на малолетниците. Законот и Европската стратегија за подобар интернет за деца (BIK+) ќе ги подобри дигиталните услуги соодветни на возраста и ќе придонесе да се осигури дека секое дете е заштитено и почитувано на интернет.

Даваме поттик на градењето вештини за дигитална и медиумска писменост на децата и адолесцентите, заедно со нив за да се осигураме дека тие се целосно и подеднакво вклучени во дигиталната транзиција, во ЕУ и на глобално ниво, истакна заменик-претседателката за демократија и демографија Дубравка Шуица.

<https://www.eureporter.co>

РАСТ НА Е-ТРГОВИЈАТА ВО ЕУ

Годишно истражување за употребата на ИКТ во домаќинствата и од поединци покажува дека онлајн купувањето во ЕУ продолжува да расте.

Во 2022 година, 91% од луѓето на возраст од 16 до 74 години во ЕУ користеле интернет, од кои 75% купиле или нарачале стоки или услуги за приватна употреба. Процентот на е-купувачи порасна од 55% во 2012 година на 75% во 2022 година, што претставува зголемување од 20 процентни поени (п.п.).

Највисок удел на интернет корисници кои купиле или нарачале стоки или услуги преку интернет во 2022 година се забележани во Холандија (92%), Данска (90%) и Ирска (89%). Од друга страна, помалку од 50% купувале онлајн во Бугарија (49%).

Помеѓу 2012 и 2022 година, растот беше особено значаен во Естонија (+47 п.п.), Унгарија (+43 п.п.), Чешка и Романија (+41 п.п.).

Во 2022 година, најчестите онлајн купувања на стоки беа облека (вклучувајќи спортска облека), обувки или додатоци (нарачани од 42% од интернет корисниците). По облеката, првите 5 најчести онлајн купувања на физички добра беа комплетирано со испораки од ресторани, синџири за брза храна и угостителски услуги (19%), козметика, производи за убавина или велнес (17%), мебел, додатоци за домот или градинарски производи. (16%) и печатени книги, списанија или весници и спортски производи (без спортска облека) (и двете 14%).

Во 2022 година, меѓу корисниците на интернет во ЕУ, 21% користеле колаборативни економски платформи за нарачка или купување физичка стока од други поединци, додека 6% изнајмиле сместување, 1% користеле транспортна услуга и под 1% нарачувале услуги за домаќинството преку такви платформи. Поединците на возраст од 25-34 години и 35-44 години имале поголема од просечната склоност за купување стоки од други приватни продавачи во 2022 година со учество од 29% од корисниците на Интернет.

<https://ec.europa.eu/eurostat>

ДОНЕСЕНИ ЗАКОНИ ВО ФЕВРУАРИ 2023 ГОДИНА

1. *Закон изменување и дополнување на Кривичниот законик,
2. Закон за ратификација на Договорот помеѓу Република Северна Македонија и Европската Унија за оперативните активности спроведени од страна на Агенцијата за европска гранична и крајбрежна стража во Република Северна Македонија.

ЕУ КАЛЕНДАР / март 2023

1. Пленарна сесија на Европскиот парламент, 13-16 и 29-30/3/2023, Стразбург;
2. Состанок на Советот за надворешни работи, 20/3/2023, Брисел;
3. Состанок на Советот за општи работи, 21/3/2023, Брисел.

European Union
Newsroom
europa.eu

Home Highlights Press releases Calendar Audiovisual Press contacts Press facilities Subscription services About the EU

CALENDAR

BROWSE FORTHCOMING EVENTS

By topic
Choose a topic

By organiser
Choose an organiser

By type
Choose a type

BY MONTH
November

Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Корисни линкови за електронски публикации на ЕУ:

<https://publications.europa.eu/en/home>

<https://europa.eu/european-union/documents-publications>

<http://www.europarl.europa.eu/visiting/en/brussels/parliamentarium>

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО

Адреса: „11 Октомври“ бр. 10, Скопје, 1000

Телефон: +389 2 3 11 22 55 локал 414

Факс: +389 2 3 182 277

Е-пошта: nsei@sobranie.mk

Канцеларија 019

www.sobranie.mk

Во Собранието беше спроведен ИПА Проект за „Техничка помош за Парламентот“ во периодот од јануари 2011 до јуни 2012 година, чија општа цел беше зајакнување на институционалниот капацитет на Собранието и со тоа подобрување на неговата транспарентност и одговорност пред граѓаните.

Во рамките на ИПА проектот беше обезбедена финансиска и стручна помош за воспоставување ЕУ центар во Собранието.

Целта на формирањето на ЕУ центарот е на пратениците во Собранието и на Службата да им се обезбеди подобар пристап до информации што се поврзани со ЕУ прашања.

ЕУ центарот организациски е во рамките на Секторот за поддршка на Националниот совет за евроинтеграции и следење на евроинтеграциите.

ЕУ центарот располага со библиотека од книги и публикации од различни области на европските политики.

